

[Lundberg.]

man kunde have opnaaet under privat Drift."

Det er altsaa de sagkyndige Filmsfolk i Norge, som udtaler dette, og det er for saa vidt, kan man sige, ogsaa tiltraadt af Filmsfolkenes Repræsentanter i Kommissionen eller Udvalget, hvad man vil kalde det. Her i Danmark har vi kun i een By egentligt kommunalt drevet Biografteater, nemlig i Nyborg, medens man paa den anden Side vel nok kan sige, at Parkteatret paa en vis Maade drives paa kommunal Bevilling. Vi har været med til at udforme det paa den Maade, at Kommuner og private bliver lige-stillede, og at derefter i Undtagelsestilfælde Selskaber, Foreninger og Institutioner, som det hedder, der er hjemmehørende i Danmark, ogsaa kan faa Bevilling.

Men da man nu var kommet ind paa en helt ny Ordning af hele Forholdet, ønskede Udvalget, at der i Fremtiden ikke skulde aabnes Adgang til at paalægge et Teater at yde Tilskud til uvedkommende Formaaler eller uvedkommende Enkeltpersoner. Det System, der har været fulgt gennem en Aarrække, har efter min Mening nærmest været moralsk forkasteligt. Jeg hilser med Glæde, at Ministeren har fulgt Betænkningens Forslag, for saa vidt angaar Enkeltpersoner, idet det, saaledes som det fremgaar af § 2, ikke kan paalægges Bevillingshaverne at yde Tilskud til dem. Derimod har Ministeren en Tilføjelse angaaende Overskuddet ved de større Teatre. Jeg mener, som sagt, det er et Fremskridt, at der ikke kan hæftes Enkeltpersoner til en Bevilling under saadanne Former, at den vedkommende intet Ansvar har, intet Arbejde har, der er kun eet, der er paalagt ham: at tømme Kassen. Der er Tilfælde, hvor en Bevillingshaver endog har haft et Driftunderskud paa 12 000 Kr., men for at faa sin Bevilling fornyet er blevet tvunget til at slæbe videre med denne Bevillingshaver, der intet som helst udretter, intet som helst økonomisk Ansvar og ingen Risiko har. Det har ikke været muligt at komme med en virkelig Forklaring paa, hvorfor forhenværende Folketingsmænd, Forfattere, Skuespillere, Kvindesagsforkæmpere, Afholdsagitorer og Frimærkesamlere, eller hvad det er for Folk, skulde kunne klistres paa en saadan Bevilling, uanset hvorledes det økonomiske Resultat var, saaledes at vedkommende Bevillingshaver eventuelt maatte ud i Byen for at skaffe sig Laan for at honorere vedkommendes Fordringer. Der er Tilfælde, hvor en Bevillingshaver sidder med et Lejemaal paa 5—10

Aar, som han maa honorere, foruden hvad han har sat i Teatret dels af egen og dels af laant Kapital, og hvor den vedkommende ikke kan undlade at drive Teatret videre for at søge at redde, hvad han har inde-staaende. En Række Bevillingshavere er saaledes i en Tvangssituation, som det glæder mig, at man kommer bort fra. Ministeriet har jo Retten til at uddele lige saa mange Bevillinger, som det vil, hvis der er Teatre, der, om jeg saa maa sige, trænger til Konkurrence. Det ligger i Ministeriets Haand at lægge et Par Konkurrenter ud i Kvarteret, saa der ikke kan blive Tale om noget egentligt Monopol.

Men medens Ministeren altsaa har fulgt Forslaget angaaende Enkeltpersoner, har Ministeren indsat en Bestemmelse om, at „saafremt et Biografteater giver et Overskud, der væsentlig overstiger, hvad der maa anses for rimeligt Vederlag for Bevillingshaverens Virksomhed og Risiko og passende Forrentning af den i Teatret anbragte Kapital, kan Justitsministeren paalægge Bevillingshaveren at yde Tilskud til Institutioner med almennyttigt Formaal. Tilskuddet fastsættes til et bestemt Beløb for et Aar ad Gangen."

Jeg skal ikke udtale mig principielt imod selve den Tanke, der ligger til Grund herfor. Det kan selvfølgelig ikke nægtes, at enkelte Biografteatre har haft et meget stort Overskud i Kraft af, at der ikke er fri Næring. Jeg vil dog gerne have Lov til at pege paa, at der er visse Vanskeligheder, f. Eks. vedrørende Regnskabsformen og Konstateringen af Overskuddet.

Man kan jo ogsaa rejse det Spørgsmaal: Kan man saaledes tappe en Virksomhed, hvis Indehaver sidder med en stor Risiko, og hvor Forholdene kan kontrolleres mere end i anden Virksomhed i Kraft af, at der skal afgives 40 pCt. af Bruttoindtægten, der er kommet ind gennem de brede Lag, til Statskassen i Form af Forlystelsesafgift? Kan man et enkelt Aar tage en større eller mindre Del af et saadant Overskud, uden Hensyn til, om den vedkommende i Aaret, der kommer, vil være i Stand til at skaffe tilstrækkelige Midler til at fortsætte Driften af sit Teater? Det er et Spørgsmaal, som det forekommer mig, at man har Lov til at rejse, uden at jeg derfor her skal komme nærmere ind paa det.

Rettelse.

Sp. 2390; L. 13 f. n.: Efter Ordet „Monopoler“ indføjes: afskaffet.